

Ob peti izdaji Velikega atlasa Slovenije

Veliki atlas Slovenije. 2012. Ljubljana, Mladinska knjiga Založba, 655 str.

Podoba naše države se je od leta 1985, ko je izšla prva izdaja Atlasa Slovenije, do danes bistveno spremenila. Spiralo poglavitnih prostorskih sprememb, ki so zajele slovenske pokrajine v zadnjih dveh ali treh desetletjih, so postopoma beležile tudi zaporedne nove izdaje tega atlasa v letih 1992, 1996, 2005 in 2012, ko je atlas dobil še dodatno oznako "veliki". Takšno ime si nedvomno zasluži, saj se je z leti počasi povečeval njegov obseg, letošnja izdaja pa v tem pogledu pomeni pravi preskok v nov koncept atlasa, ki se je že precej oddaljil od prvotne zbirke topografskih kart v merilu 1 : 50.000 in mestnih načrtov ter zastavil svoje poslanstvo precej širše. V predzadnji izdaji leta 2005 se je v uvodnem delu atlasa poleg bolj ali manj poljudnega opisa slovenskih pokrajin prvič pojavila tudi serija tematskih kart o Sloveniji kot celoti. V letošnji izdaji je takšen širše zasnovani koncept doživel potrditev in nadgradnjo z razširitvijo uvodnega dela na celo paleto kar najbolj ak-

tualnih geografskih in sorodnih tematik. Število osnovnih topografskih kart je ostalo enako (218), nekoliko se je povečalo število mestnih načrtov (na 65), najbolj pa se je razširil uvodni besedilni del atlasa. Celoten atlas ima sedaj skoraj 200 strani več kot ob izdaji leta 2005.

Opisana širitev je seveda nujno pomenila večji obseg dela in vključevanje do sedaj rekordnega števila avtorjev in organizacij. Med prvimi sta imela zelo pomembno vlogo geografa Darko Ogrin in Irma Potočnik Slavič, ki sta bila ob svojih avtorskih prispevkih še svetovalca za celotno knjigo, založba pa je geografom zaupala tudi pripravo predgovora, ki ga je napisal Dušan Plut. Ostali avtorji pomembnejših prispevkov so Janez Bogataj, Andrej Klemenc, Anton Komat, Matjaž Kos in Darij Krajčič. Sodelujoče organizacije so bile poleg Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani še Agencija Republike Slovenije za okolje, Statistični urad Republike Slovenije, Geološki zavod Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave in Zavod za gozdo-ve Slovenije.

Prvi oziroma uvodni del knjige učinkuje kot neke vrste strokovni zbornik s precej širokim naborom tematik, med katerimi velja pri več avtorskih izpostavitih trajnostni razvoj in okoljsko ozaveščenost. Precejšnja pozornost je namenjena turistični razsežnosti naše države. Dobrodošla novost v atlasu je tudi kratka predstavitev slovenskih občin in pomembnejših naselij. Posebno mesto zavzemata poglavji Slovenija v številkah in Tematske karte. Prvo prinaša zbirko najpomembnejših statističnih podatkov o naši državi, drugo pa 45 tematskih kart s področja fizične in družbene geografije, ki so opremljene z daljšimi komentarji. Atlas v tem delu najizraziteje kaže ambicijo,

da bi bil neke vrste osebna izkaznica naše države.

Topografske karte v merilu 1 : 50.000, delo nekdanjega Geodetskega zavoda Slovenije, je ažuriralo podjetje Kartografija d. o. o., tematske karte pa je pripravil Monde Neuf, d. o. o. Knjigo kot celoto je uredila Vlasta Mlakar, urednik fotografije pa je bil Arne Hodalič, ki je k zbiranju topografskega gradiva pritegnil kar 81 avtorjev. V knjigi je objavljenih skupaj kar 342 fotografij.

Jurij Senegačnik

Slovenija VI

Vodniki Ljubljanskega geografskega društva. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 146 str.

Ljubljansko geografsko društvo že vrsto let zelo uspešno organizira kakovostne, zanimive in poučne enodnevne ekskurzije, ki pritegnejo številne raziskovalne navdušence. Šesti vodnik po Sloveniji je nadaljevanje uspešnih predhodnikov, z novo vsebino pa še dodatno odkriva tako tematsko kot pokrajinsko raznolikost naše domovine. S sprotnimi izdajami vseh izvedenih ekskurzij društvu uspeva ohranjati plemenitost svojega poslanstva ter olajšati posameznikom priprave na zelene izlete. Velika odlika vodnika so namreč vsestranske izletniške ideje za navdušene raziskovalce naše domovine.

Vodnik je tudi tokrat po svoji vsebini zelo pester. Nekaterne ekskurzije so izrazito tematsko obarvane in so bolj kot geografske biološke oziroma zgodovinske, kar velja za spoznavanje velikih zveri v dinarskih goz-